

Sygnatura akt XII C 1700/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 1 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Ewa Hoffa

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Krystyna Wojciechowska-Trawka

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2019 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa K. K. /PESEL: (...)/

przeciwko Skarbowi Państwa- Wojewodzie (...) /NIP: (...)

o podwyższenie renty

I. Powództwo oddala.

II. Kosztami sądowymi obciąża powoda w zakresie kosztów dotychczas przez niego poniesionych
, natomiast koszty pozasądowe znosi wzajemnie.

/-/ E. Hoffa

Sygn akt XII C 1700/17/3

UZASADNIENIE

Powód, K. K., wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz

renty w kwocie po 3841 zł miesięcznie począwszy od czerwca 2017 r. w miejsce renty zasądzonej w kwocie 1896,72 zł miesięcznie wyrokiem Sądu Okręgowego w P.z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie (...).

Ponadto domagał się zasądzenia od pozwanego skapitalizowanej renty w łącznej kwocie 57.023 zł za okres od stycznia 2015 r. do maja 2017 r. włącznie z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

Jako podstawę prawną swych roszczeń wskazał art. 907§2 k.c.

Wysokość dochodzonych świadczeń skalkulował na podstawie wzrostu przeciętnego wynagrodzenia we wskazanym okresie, a także kosztów niezbędnej opieki osoby trzeciej i rehabilitacji /k.5- 6/.

Wniósł o nieobciążanie go kosztami sądowymi i zwrot kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k.2/.

Pozwany Skarb Państwa- Wojewoda (...), wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz reprezentującej powoda Prokuraturii Generalnej R. P. kosztów postępowania w tym

kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k.56 i 57/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie (...). zasądzona została od pozwanego na rzecz powoda renta w kwocie 1896,72 zł miesięcznie począwszy od listopada 2007 r. /k.304 akt (...) pkt 2 wyroku/.

Powód, urodzony (...) w listopadzie 2007 r. miał 23 lata i na skutek choroby H.- M. doznał niedowładu kończyn dolnych z deformacją stóp, oraz lewej obręczy barkowej. Niedowład obręczy barkowej ustąpił po rehabilitacji, ale niedowład nóg i ich wiotkość nie ustąpiły, a istotne zaburzenia chodu wywołały u powoda zahamowanie wzrostu i skoliozę.

W listopadzie 2007 r. powód był żonaty z M. K. (1) i mieszkał z jej niepełnosprawną pasierbicą, oraz z małoletnim synem z tego małżeństwa. Ze względu na znaczny stopień niepełnosprawności został uznany decyzją lekarzy orzeczników ZUS za trwale niezdolnego do pracy i wymagającego opieki osoby trzeciej przy codziennej egzystencji. Utrzymywał się wówczas z renty socjalnej i rodzinnej w łącznej kwocie 1077 zł i renty przyznanej mu w trybie zabezpieczenia w wysokości 1440 zł /k.315- 317- uzasadnienie wyroku/.

W zasądzonej na rzecz powoda kwocie renty /1896,72 zł/ Sąd Okręgowy ujął też koszty niezbędnej opieki osoby trzeciej w wysokości 522 zł miesięcznie, koszty zabiegów rehabilitacyjnych w Zakładzie Usług (...) w L. w kwocie 294 zł miesięcznie i koszty dojazdów na te zabiegi w kwocie 312 zł miesięcznie, łącznie 1128 zł /k. 325 i 326 akt (...)/.

Powód we wrześniu 2007 r. podjął naukę w Liceum Ogólnokształcących dla Dorosłych w L. /k.315 tychże akt/.

W kwocie zasądzonej renty Sąd Okręgowy uwzględnił, oprócz kwoty 1128 zł niezbędnej dla zaspokojenia zwiększonych potrzeb powoda również różnicę między wysokością pobieranych świadczeń rentowych, a średnim wynagrodzeniem netto /k.322- 324 w/w akt w tym tabela/.

Powód wskazał, że w maju 2017 r. średnie miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 4391 zł /k.13- tabela złożona przy pozwie/.

Bezsporne jest, że renty wypłacane przez ZUS są modyfikowane z uwzględnieniem wzrostu kosztów utrzymania i dotyczyło to też renty wypłacanej powodowi.

W okresie od stycznia 2015 r. do maja 2017 r. włącznie wypłacane powodowi przez ZUS renty rosły od kwoty 1553 zł do 1840 zł /k.12- zaświadczenie z ZUS- Inspektoratu w L./, następnie świadczenie uległo zwiększeniu do 2975 zł brutto, czyli 1925 zł netto w listopadzie 2018 r. /k.105- 110- zaświadczenie ZUS dotyczące wysokości rent wypłaconych powodowi w okresie od maja 2018 r. do września 2018 r. włącznie/.

Dnia 9 listopada 2015 r. sąd szkocki orzekł o rozwodzie między powodem, a jego żoną i wyrok ten uprawomocnił się. Nie zostały zasądzone alimenty na rzecz syna powoda z małżeństwa- M. K. (2) urodzonego (...)- obecnie 17-letniego /k.30- 31- kserokopie odpisu wyroku z tłumaczeniem jego treści przez tłumacza przysięgłego, k.337 akt (...)- oświadczenie powoda złożone przy wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych/.

Powód jest jednym z pięciorga rodzeństwa.

Po rozstaniu się z żoną zamieszkał u niego brat, który pracuje jako kucharz w prywatnym lokalu gastronomicznym w L., zarabia około 2000 zł netto i przyczynia się do kosztów utrzymania mieszkania i wspólnego gospodarstwa domowego. Bracia współfinansują też wynagrodzenie sąsiadki, która, grzecznościowo, sprzęta ich mieszkanie (...) razy w tygodniu /k.87- 88- zeznania powoda, k. 144 i 104- oświadczenia B. D. wskazujące różny zakres usług i ich odpłatności/.

Koszty utrzymania mieszkania wynoszą około 700 zł miesięcznie /k.24v/.

Powód, jako osoba dotknięta trwałym inwalidztwem, ma uprawnienia do korzystania z państwowej opieki zdrowotnej w ramach NFZ, w tym do zabiegów rehabilitacyjnych, ewentualnie prawo do refundacji takich zabiegów /bezsporne, też k.88- zeznania powoda/.

Prywatnie załatwił i opłaca od 14 maja 2018 r. karnet na basen w L. w kwocie 168 zł miesięcznie /k.140- potwierdzenie płatności/, korzysta z siłowni w L. od maja 2018 r. płacąc 129 zł miesięcznie /k.103, oraz k.137- 139- potwierdzenia odpłatnego korzystania z siłowni/, a także od początku 2018 r. korzysta z usług masażysty za odpłatnością 100 zł miesięcznie /k.102- faktura na kwotę 1000 zł za okres od stycznia do października 2018 r. łącznie/.

Rehabilitacja tego rodzaju, oprócz zabiegów w ramach NFZ jest uzasadniona, bowiem zapewnia regularną aktywność fizyczną powoda, zapobiega pogorszeniu jego sprawności i pozwala unikać stanów depresyjnych.

Ocena ta jest oczywista i nie wymagająca dowodu, a sąd dokonał jej na podstawie wiedzy z innych spraw podobnego rodzaju.

W sumie wydatki powoda na rehabilitację w okresie objętym żądaniem pozwu wynoszą około 397 zł /168+129+100/ miesięcznie.

W listopadzie 2007 r. wydatki powoda na rehabilitację wynosiły 294 zł, koszty opieki wynosiły 522 zł, a koszty dojazdów taksówkami na basen w L. wynosiły 312 zł.

W porównaniu z 2007 r. przedsiębiorstwa komunikacji miejskiej odnowiły tabor i przeważająca większość autobusów, co najmniej od kilku lat, jest dostosowana do przewozu pasażerów na wózkach inwalidzkich. Oczywisty jest wniosek, że również w L. powód jest w stanie przemieszczać się autobusami.

Powód nie złożył w toku postępowania ani jednego rachunku za przejazd taksówką.

W czasie objętym żądaniem pozwu powód nie ponosił więc już wydatków na dojazdy taksówkami w kwocie 312 zł, a wzrost kosztów prywatnej rehabilitacji /397- 294=103/ zrekompensowało zmniejszenie wydatków za przejazdy.

Powód nie uprawdopodobnił, aby koszty opieki osoby trzeciej uległy zwiększeniu w porównaniu z 2007 r. i nie uprawdopodobnił pogorszenia swego stanu zdrowia, w swych zeznaniach wskazał, że radzi sobie przy czynnościach samoobsługowych, natomiast potrzebuje pomocy, lub wyręczenia przy sprzątanii, posłaniu łóżka i czynnościach porządkowych.

Ponieważ brat powoda korzysta z mieszkania wspólnie przez nich zajmowanego oczywisty jest jego udział finansowy w opłaceniu sprzątaczkii jak również współpraca przy czynnościach porządkowych, lub szykowaniu posiłków.

Była żona powoda opiekowała się niepełnosprawną córką i małoletnim synem, oraz powodem. Również powód współuczestniczył w wychowaniu i współfinansowaniu potrzeb tych dzieci.

Od czasu rozwodu powód nie jest obciążony żadnym obowiązkiem alimentacyjnym określonym prawnie.

Zeznał, że dobrowolnie wspiera syna kwotą 700 zł miesięcznie /k.25v- zaświadczenie o sytuacji rodzinnej, majątku i dochodach/. Pomoc synowi jest zrozumiała, jednak nie ma podstaw, aby pozwany ponosił skutki finansowania 17-letniego syna powoda zamieszkałego w S. płacąc powodowi wyższą rentę.

W okresie objętym żądaniem pozwu powodowi wypłacana była renta zasądzona w/w wyrokiem z 15 listopada 2007 r. w kwocie 1896,72 zł, oraz renty /socjalna i rodzinna wzrastające od kwoty 1552 zł do kwoty 1925 zł netto /k.12 i 105/.

Sumarycznie było powodowi co miesiąc wypłacane, netto, łącznie od około 3400 zł do 3800 zł w tym okresie w zaokrągleniu do stu złotych.

Nie nastąpiła zmiana stosunków i sytuacji życiowej powoda tego rodzaju, aby dawała podstawy do zasądzenia zwiększonej renty skapitalizowanej i renty bieżącej w okresie od stycznia 2015 r. i nadal.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów, których autentyczności strony nie kwestionowały.

Oceniając oświadczenia B. D.- pomocy domowej zaangażowanej przez powoda i jego brata wskazujące różny zakres usług i wysokość, oraz formę odpłatności /k.104 i k.142/ sąd wziął pod uwagę, że świadczenia są bezumowne, ustalone w ramach pomocy dobrosąsiedzkiej, a rewanże w formie pieniężnej, lub rzeczowej odbywają się z ręki do ręki i mają charakter zmienny.

Zeznaniom powoda /k.87- 88/ sąd w zasadzie dał wiarę, bowiem powód zeznawał rzeczowo, bez przesady, nie popadał w wewnętrzne sprzeczności i podawał informacje w większości potwierdzone później złożonymi dokumentami.

Sąd zważył co następuje:

Z art. 907§1 k.c. wynika, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany wysokości, lub czasu trwania renty ustalonej w orzeczeniu sądowym.

Powód domagał się podwyższenia zasądzonej na jego rzecz renty zatem należało ustalić, czy w okresie od stycznia 2015 r., do daty orzekania, nastąpił wzrost jego kosztów utrzymania, leczenia, rehabilitacji i innych niezbędnych wydatków, ewentualnie zmiana sytuacji życiowej powoda generująca wzrost innych kosztów.

Jak ustalono powyżej powód po rozstaniu się z żoną, która nie pracowała zawodowo opiekując się niepełnosprawną córką z poprzedniego związku i synem jej i powoda zamieszkał ze swoim bratem.

Brat powoda pracuje zawodowo zarabiając około 2000 zł netto i, odmiennie niż żona powoda nie mająca żadnych dochodów, przyczynia się do ponoszenia kosztów wspólnego gospodarstwa domowego.

Powód co najmniej od 2015 r. nie musi się przyczyniać do kosztów utrzymania swej żony, i ponosi około 1/2 kosztów gospodarstwa domowego.

Wspieranie 17- letniego syna jest dobrowolnym świadczeniem powoda i może być przez niego modyfikowane, lub zaniechane. Młodzież w wieku 17 lat może w S. legalnie pracować zawodowo.

Koszty rehabilitacji powoda wzrosły o około 103 zł miesięcznie, a powód nie uprawdopodobnił, że korzystał z taksówek, aby dojechać na basen, siłownię, lub zabiegi rehabilitacyjne.

Wyplacane przez ZUS świadczenia rentowe ulegały systematycznemu wzrostowi co opisano powyżej.

Brak jest podstaw do modyfikowania renty zasądzonej w/w wyrokiem z dnia

15 listopada 2004 r. w oparciu o porównanie wysokości renty ze średnimi miesięcznymi wynagrodzeniami /k.13- tabela złożona jako załącznik do pozwu/.

Wzrost średnich wynagrodzeń wypłacanych w P. pracownikom różnych zawodów, o różnym wykształceniu i kwalifikacjach nie stanowi „zmiany stosunków” w rozumieniu art. 907§2 k.c.

Ubocznie należy zauważyć, że brat powoda, mający popłatny zawód i zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy zarabia w L. około 2000 zł netto /k.88- zeznania powoda/.

Celem świadczenia rentowego ustalonego w w/w wyroku było zapewnienie powodowi, po uwzględnieniu świadczeń z ZUS, pełnego utrzymania z uwzględnieniem kosztów leczenia, rehabilitacji i niezbędnej opieki osoby trzeciej.

Kwoty 3400 zł- do 3800 zł miesięcznie netto pozostające do dyspozycji powoda w okresie objętym żądaniem pozwu spełniały te kryteria w sytuacji, gdy powód nadal jest uprawniony do świadczeń w ramach NFZ i świadczeń rentowych z ZUS.

W sytuacji osobistej i materialnej powoda nie nastąpiła zmiana stosunków materialnych i osobistych istotnych dla ewentualnej zmiany wysokości renty.

Powód nie uprawdopodobnił, że jego stan zdrowia uległ pogorszeniu, po opuszczeniu mieszkania przez żonę z dziećmi mieszka z bratem- bliskim członkiem rodziny i, oprócz siebie, nie ma już nikogo na utrzymaniu.

Brak jest podstaw do zwiększenia zasądzonej na jego rzecz renty.

W tym stanie rzeczy sąd oddalił powództwo w punkcie I wyroku.

Powód został zwolniony od kosztów sądowych ponad kwotę 1000 zł /k.33-postanowienie z 17 stycznia 2018 r./.

Ze względu na sytuację zdrowotną i życiową powoda sąd nie obciążył go kosztami sądowymi w pozostałym zakresie, oraz nie obciążył go kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej stosując art. 102 k.p.c.

/-/ E. Hoffa